

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanila, enkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Binkoštnih praznikov izide prihodnji list v torek.

V Ljubljani 12. maja.

Y. Državni zbor, ki je bil vsled fakijske opozicije in veled nezaslišanega debatovanja tako neznošen in ob enem buren, je hvala Bogu sklenjen, — in zginili so umetno nakopičeni valovi na parlamentarnem morji. Tudi v vnanji politiki je zdaj čas tako miren in nezanimljiv, da se ne da nobeno kolikor toliko goropadno dejanje zabeležiti; — celo zveza treh srednjeevropskih velevlasti, tako zvana „triple-alliance“, ne more več zanimati radovednih politikov. Bližamo se z gorostasnimi koraki tisti dobi političnega življenja, katero je nemško časopisje krstilo: vreme kislih kumar (sauere Gurkenzeit.)

Mislimo, da o tem politično opustošenem času vstrežamo svojim bralcem, ako se ogledamo malo proti severu na odnose škanjinskih narodov, o katerih se redkokrat govori. Zdaj pa že dolgo časa zanimajo ustavni konflikti v Kodanji in Kristijanji politično občinstvo cele Evrope.

Začnimo pri Dancih, ki so nam od teh severnih narodov najbližji.

Mali so narod, ali v povestnici gotovo zanimljiv, ker potomci starih Normanov so še vedno tako hrabri in podjetni, kakor so bili pred tisoč leti njihovi slavni očetje.

Akoravno germanskega pokolenja, so se že vendar pred historično dobo od Nemcev ločili in se postavili na svetovno pozorišče kakor samostalen državnotvoren narod. Tudi nemajo sploh škanjinske, sinovi Normanov, nič skupnega v svojem basnoslovju z nemškim narodom. Slavni nemški pesnik Klopstock bil je krivega mnenja, da je škanjinska mitologija starogermanska in da jo je treba smatrati kakor pravcato nemško. Takrat so prišli škanjinski stari bogovi v nemško modo in vse je bilo navdušeno za Klopstock-ovo iz severne mitologije vzeto frazeologijo. Poznejši nemški starinoslovci so pa dokazali, da je bil pregermansko navdušeni do-

brčina Klopstock na krivem potu, ker ni škanjinsko basnoslovje v nobeni prvotni zvezi z nemškim.

Tudi narodi sami v treh severnih kraljevinah so izraževali od nekaj nodvojbeno antipatijo proti svojim daljnim nemškim žlahtnikom. V tej strasti so pa najbližji nemški sosedi, Danci, nadkriljevali vse druge svoje škanjinske brate. Dobro je še v spominu, kako so 1864 l. nečuvno predrzno začeli vojsko z dvema velevlastima, katerih bi bila že jedna sama sposobna celi danski narod za zajutrek pozobati, ako bi ga bilo petkrat toliko na svetu, kakor ga ni. Pa tudi v tem nezaslišano predrznem boji so se odlikovali Danci po hrabrosti in ustrajnosti kakor pravi sinovi Normanov, pokazali so povsod, da neso samo z besedo, temveč tudi v dejanji „der dappere Landsoldat“. *) Po vojski so ostali še zmirom ljuti sovražniki Nemcev, posebno ogorčeni po Praškem miru, ker se ni ljubilo Prusom izpolniti 6. točke te pogodbe. Akoravno v severnem Šlesvigu Danci stanujejo, jih vendar neso hoteli Prusi več povrniti svoji materinski zemlji, ampak so jih po starodavnem nemškem običaji za se zadržali in nemškemu cesarstvu utelovali. Zdaj so po slanci severnega Šlesviga tovariši Poljakov in Alzasijancev v nemškem parlamentu, kjer vedno in vedno protestujejo zoper to germansko nasilje in splošno uvedbo nemškega jezika v šole in v urad v severnem danskem Šlesvigu. Znano je, da Nemci kaj tacega, kar jedenkrat tako čvrsto držé, nikdar več z lepega iz rok ne izpusté, ako bi potlačeni in zatirani še toliko jadikovali, protestovali in tudi solze pretakali. Zatorej ogenj sovraštva zmirom tli in pri prvi priliki tudi vzplamti! Za eksempl spominamo samo na slavno francosko glumico Saro Bernhardt, ki je pred par leti v Kodanji igrala kakor gost in bila jako demonstrativno od vse inteligencije glavnega mesta pozdravljena. Znano je tudi, da so ji danski pisatelji in umetniki priredili sijajni banket v Kodanji za slovo, pri katerem se je ostentativno proti Nemcem napivalo in nazdravljalo. V dobrem

*) „Der dappere Landsoldat“ je naslov narodni danski himni.

spominu vseh bralcev je še gotovo tudi dogodek, da je bil nemški poslanec na Danskem, baron Magnus, tako očaran od slavne francoske umetnice, da je zagrešil breztačnost in se podal tudi k temu banketu. Tam je Sara Bernhardt demonstrativno napila nesrečni Alzasiji in Loreni z željo, da se kmalu francoski materi v naročje vrneti, in je pri dovršenem toastu trčila bo baron Magnusovo kupico. Zbrano dansko občinstvo je frenetično ploskalo tej demonstraciji francoske umetnice in baron Magnus dobil je drugi dan od Bismarcka telegrafično povelje, da ima „stante pede“ Kodanj zapustiti in se za zmirom podati v pokoj.

Tudi sploh prevaguje v javnem življenju pri izobraženih Dancih francoski element. Pisatelji in učenjaki, kateri iščejo svojim delom in umotvorom širjega občinstva, pišejo po navadi francoski, ne nemški. Znana naravoslovca Schouw in Oerstedt sta pisala svoja slavna dela danski in francoski. V obče je pa danski narod splošno jeden najizobraženejših tega sveta; že 1839 l. se je moglo konstatovati, da znejo vsi odrasli državljani čitati in pisati, da ni mej Danci nobenega analfabeta, mej tem, ko jih je še takrat na Nemškem v vseh državah in državcih kar mrgolelo.

Sicer pa Danska ni država fabrik in obrtnih podjetij, kakor na priliko Belgija. Kar je industrije, je nakopičena večinoma vsa v Kodanji, ki je res pravo obrtno in trgovsko mesto. Zunaj rezidence se pa bavi danski narod najbolj s poljedelstvom in živinorejo. Kakor izvrstni živinorejci izvažajo posebno veliko govedine v sosedno Angleško, kar jim precej novcev donša.

Danska ima jako svobodno ustavo, katera se opira na demokratični osnovni zakon od 5. junija 1849. l. Državni zbor obstoji iz 2 komor, ki se imenujeta: Folkething in Landsting. Zbornica poslancev (Folkething) se voli direktno kakor državni zbor na Ogerskem, mej tem ko je gospodska zbornica (Landsting) tudi izraz narodne volje, pa le po nedirektnih volitvah, pri katerih so volilci na visok census vezani; nekatere člane Landstinga pa kralj

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

(Popisuje Prostoplav Kretanov.)

XXII.

Na Jurčičevem domu.

Dnevne sence obračale so se že proti iztoku, ko sem dospel v — Zatičino. —

Beli zatiški grad, nekdanji samostan, dviga se ob vznožji prisojnega, v polukrogu proti jugu se razprostirajočega hriba, in lične selske hiše blestijo se okrog njega izmed košatega sadnega drevja. —

Ogledal sem si znameniti grad in njega prostrano dvorišče ter krenil na jasni grič k — Poličanskej, kjer se je lansko leto obhajala sijajna Jurčičeva slavnost, ter si od onod napesel oči po divni zatiški okolici.

Bil je mil vzpomladni dan. Zlati solnčni žarki

so oblijali mlado zelenje, izmed katerega so se, nalik belim rožam, dvigale cvetoče črešnje in nad mirnim selom se je razgrinjala blagodejna tihota: le zdaj pa zdaj priplaval je kak rahel šumljaj doli ob gradu tekočega potoka do mene in lehno krile čebele so brenčale sem ter tja po vonjavem vzdubi. —

Iz Zatičine zavedla me je cesta v — Šent Vid.

Na zlatem jabelku cerkvenega zvonika odseval je zadnji solnčni pogled, ko sem se bližal prijaznemu selu.

Odložil sem „potno palico“ v lične gostilni blizu cerkve ter šel na isprehod. Izmed pisano-bôjnih hiš zanese me noga ven v prosto polje, mej zelene njive.

Gori na vzvišenem holmeci ozrem se nazaj in pogled se mi utopi v dražesten seljansk prizor:

Bela šentvidska cerkva, obdana s krdelcem selskih hiš, stala je tu pred mano na zeleni trati, nalik materi, ob kateri se igrajo otroci. Večerni

somrak je preprezal z vijoličasto-rujavim pajčolanom hrib in dol in sladek mir se je razlegal po zémeljskem neredu...

Dolgo sem stal gori na zelenem vratji, zamaknen zroč v harmonično ubrane bôje večernih senc, ter srkal blaženi dih vzpomladnih vonjav. Naposled mi je noč zagrnila razgled s temno svojo zavezo in sladkozvočno večernično zvonjenje zvabi me v selo nazaj. —

Tu sem obiskal č. g. Podboja in, ko mu povem, da sem namenjen na — Jurčičev dom, ponudi mi prijazni gospod čilega svojega konjiča z lehno-prožnim koleseljem, ki me drugo jutro zanese po cesti doli na — Muljavo.

Rojstni dom Jurčičev, kakor so ga videli njega slavitelji lani, stoji na jasnem, proti vzhodu se znižujočem holmu, v mali vasi nedaleč od muljavske cerkve. Hiša, lično obeljena, blesti ti že z daljave nasproti. Vzgrajena je v jednostavnem selskem slogu, oskromno streho jej objemljejo veje košate hruške.

sam imenuje. To demokratično zastopništvo danske kraljevine ima tako velike pravice, kakor na priliko sedaj belgijski ali italijanski parlament. Po uvedeni demokratične ustave se je javno življenje v vseh strokah jako razvijati začelo. Velike reforme in zboljšanja v gmotnem oziru so se izpeljala, umetnosti in znanosti so se, kar je mogoče, podpirale, in literatura je od 50. leta naprej na nepričakovani način razcvela in se razvila.

V političnem oziru ste se v državnem zboru pokazale še pred vojsko 2 veliki stranki. Prvi so bili narodni liberalci, ki so vso pezo polagali na Škandinavstvo in na celokupnost danske države z obema vojvodinjama: Šlezvigom in Holšteinom, ki bi se morali uteloviti in po polno z Dansko zlit; — imenovala se je tudi ta stranka Edro-danska, ker bi morala po njenem programu Danska do reke Edre segati. Druga velika stranka bila je demokratična ali tako imenovana stranka kmetov prijateljev, ki je hotela državo ali državno institucijo na podlagi razvijati in počasi uvajati reforme. Ta stranka se je tudi utaborila in razširila v danskih posestirih, namreč v Švediji in Norvegiji.

Na Danskem je bila do vojske 1864. l. zmirom edrodanska ali narodno liberalna stranka na krmilu, katere najveljavnejši državnik je bil Hall, ki je bil minister in ministerski predsednik od 1857. do 63. leta. Plemstvo, katerega je od nekaj veliko na Danskem, bilo je od konca ustavi protivno in je pozneje le Edrodansko stranko podpiralo. L. 1863. nastopil je vlado sedanji kralj Kristjan IX., ko je Friderik VII. 15. novembra tistega leta umrl.

Po nesrečnej vojski je narodna Edrodanska stranka, katere glavna težnja je bila, da se mora Danska do Edre razprostrati, izginila s površja, in stopila je na pozorišče demokratična stranka kmetov prijateljev, ki ima zdaj skozi več nego 8 let ogromno večino v Folkethingu. Kralj se pa neče na noben način njenim zahtevam udati in parlamentarno vlado iz večine Folkethinga poklicati.

Na krmilu vlade je že nekoliko let aristokrat Estrupp, ki je ministerski predsednik in osebni prijatelj kraljev, pri narodu pa močno nepriljubljena oseba.

Folkething mu je že velikokrat nezaupnico votiral, in ga energično in celo surovo napadel in mu tudi dovoljenje budžeta odrekel.

Posledica tega konflikta je bila ta, da je kralj sedaj že 4 leta zaporedoma Folkething razpustil in nove volitve razpisal. Po vsakej volitvi je ministerstvo Estrupp zmirom narobe svoj cilj doseglo, ker se je demokratična stranka kmetov prijateljev pomnožila in ojačena vrnila v Kodanjski parlament. Na strani ministerstva stoje: aristokracija, večina gosposke zbornice (Landsting) in pa kralj. Tako vlada Estruppovo ministerstvo brez dovoljenega budžeta že 5. leto.

Ker so odnošaji tako napeti, da se je vsako trenutje bati, da ne bi v Kodanji do kakšne rabuke prišlo, je Folkething pretečenega aprila z 72 glasovi proti 10 sprejel kralju adresu, v kateri ga prepnižno in lepo prosi, naj vendar po 8 letih ustavne

borbe naredi mir v danski deželi in naj Estruppovo ministerstvo odpusti.

Toda Kristjan IX. je, kakor se vidi, v Estruppa tako zaljubljen in ob enem svojeglav, da še ni dal nobenega odgovora na Folkethingovo adresu, a ravno je že od takrat do danes 5 tednov preteklo.

Ako bo tako trdovraten ostal, utegnejo mu Danci tako posvetiti, kakor so Švedi njega dni svoji domači dinastiji Wasa.

O razmerah na Švedskem in Norveškem v prihodnjem članku.

Deželni odbor kranjski in † † † deželna trobojnica kranjska.

Δ. Dne 11. t. m. je bil v Ljubljani pogreb bivšega deželnega glavarja kranjskega, g. barona Codellija. Pri tem pogrebu sem videl, da je deželni odbor kranjski na krsto Codellijevo položil venec z modro-zlatorumenimi trakovi (!!). Vprašal sem nekega nemškega gospoda, kaj pomenijo ti modri in zlatorumeni trakovi. Odgovoril mi je, da so to prave deželne barve kranjske in da bode deželni odbor tudi deželni grad, v katerem bode bival presvitli cesar o godovanje šeststoletnice, olepšal z modro-zlatorumenimi zastavami, a ne z belo-modro-rudečimi trobojnicami. Ker se mi tudi od člana slavnostnega odbora potrjuje ta novica, zatorej treba vprašanje o deželnih barvah kranjskih še jedenpot pojasniti.

Prvotna deželna barva kranjska je bila belo-modro-rudeča (perlweiss-blau-roth). A cesar Friderik IV. je 12. januarja 1463. dovolil, da smejo deželni stanovi kranjski namesto bele barve vzeti v svoj grb zlatorumeno barvo. Toda leta 1836. je cesar Ferdinand I. iz nova določil, da mora deželni grb kranjski nositi prvotno barvo, t. j. belo-modro-rudečo, kar se je deželnim stanovom kranjskim dalo na znanje z dvorske pisarne razpisom dne 31. oktobra 1836. l. št. 21.911. — In ministerstvo notranjih stvari je z razpisom od 23. septembra 1848, št. 2778 iz nova dovolilo, „sich der ursprünglichen alten Landesfarben weiss-blau-roth zu bedienen.“ Ta ministerski razpis je deželnim stanovom kranjskim na znanje dalo c. kr. ilirsko deželno predsedstvo z razglasilom z dne 29. septembra 1848., št. 241/P. ter ga je tudi 3. okt. 1848. objavilo v uradni „Laibacher Zeitung“ na 599. strani.

Iz tega se vidi, da je jedina prava in uradno potrjena deželna barva naša trobojnica belo-modro-rudeča. Ta barva je prvotna kranjska deželna barva; ta barva je dvakrat od cesarja Ferdinanda deželnim stanovom kranjskim dovoljena in potrjena in ta barva je tudi od presvetlega cesarja Franca Josipa I. in njegovih doglavnikov priznana kot prava deželna barva kranjska, kajti c. kr. naučno ministerstvo je leta 1878. dalo v šolske namene na svetlo „Tableaux des österreichischen mittlern Reichswappens, der Abzeichen der Land- und Seemacht, so wie der Länderwappen“, in v tem barvanem razpregledu, natisnemem v c. kr. dvorski in državni tiskarni, je kot deželna barva kranjska

naslikana belo-modro-rudeča barva in za ti-stega, ki ima barveno slepoto, je še v pridejani posebni knjižici pri kranjski deželi zapisano „Landesfarben: Weiss-Blau-Roth. In tako kurjo in barveno slepoto ima vrla nemškutarska trojica deželnega odbora, ki hoče zdaj na vsak način kranjske deželi natveziti modro-zlatorumeno barvo za deželno barvo, ne pomišljaje, da je „Roth-Gold“ deželna barva od Napoleona I. ustvarjenega — ilirskega kraljevstva! Ker je kranjska trobojnica belo-modra-rudeča slučajno ob enem tudi — slovenska trobojnica, boji se kranjski deželni odbor prave, prvotne, od cesarja potrjene dež. barve kranjske, kakor sam satan svetega križa, ter rajši posega nazaj v čase francoskega prevrata! Res, silno taktno, lojalno in patrijotično se vede kranjski deželni odbor, ki hoče z modro-zlatorumenimi zastavami presvetlega cesarja spominjati na jedno najžalostnejših dob avstrijskega cesarstva, ko je Avstrija tako rekoč hlapčevala Napoleonu I.! Zatorej prosim naše gospode dež. odbornike in zastopnike v slavnostnem odboru, da se z vso silo upro demonstrativnim in vso kranjsko deželo sramotečim makinacijam in nepatrijotičnim nakanam nemškutarskega deželnega odbora ter da odločno zahtevajo za zastave samo trobojnice belo-modro-rudeče, a ne ilirske barve modro-zlatorumene. Ob enem pozivljem naše deželne poslance kranjske, da naj v bodočem deželnem zboru storé potrebne korake, da se prvotna in jedino prava belo-modro-rudeča barva še jeden pot kranjske deželi potrdi s prevzvišenega mesta. A obračam se tudi do vseh domoljubov in javnih zastopov po deželi kranjske, da o bodočem prihodu presvetlega cesarja negledé na demonstrativne spletke deželnega odbora povsod razvijó belo-modro-rudečo trobojnico, katere, kot deželno barvo Kranjske, sme brez strahu povsod po vsej Avstriji razobešati vsak državljani avstrijski.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. maja.

Nj. Veličanstvo je dr. Smolko, tajnega svetnika in predsednika zbornice poslancev jako milostivo v avdijenci vzprijelo. Cesar poizvedoval je natančno o teku obravnav prejšnjega zasedanja ter je izrazil svojo zadovoljnost, da se je v primerno kratkem času storilo tako nenavadno mnogo in izredno važnega. Na to se je vladar še dlje časa s predsednikom zabaval o političnih dnevih vprašanjih ter ga je končno odpustil premilostivo.

Odlek gosposke zbornice za kataster zemljiškega davka vzprijel je predloge o evidenciji katastra zemljiškega davka in o urejenju službenih doklad dotičnih uradnikov nespremenjeno tako, kakor jih je stavila zbornica poslancev.

Štedilni komisijon povzel je zopet svoje dolovanje ter je bode nadaljeval do 20. maja, da dožene obliko končnih nasvetov za jesensko zasedanje državnega zbora.

V zadnjih delegacijah se je bila sprožila in dovolila enketa o konzularstvu. Vlada spoznala

➡ Dalje v prilogi. ➡

Pročelje obrneno jej je na jug in z istočne strani dospeje se po nekaterih stopnicah v njene notranje prostore.

Stoječemu ondukaj pred hišnim vhodom prostira se ti diven razgled na zelene loke in s temnim smrečjem obsenčene griče, za katerimi se v mehkih valovitih obrisih dviguje z višnjevim soparom pregrneno hribovje. Bele vasi so razkropljene po širnej okolici, liki ovce na zelenem pašniku, in nad njimi je razlita blažena selska tihota...

Pri vstopu v sobo mi odzdravi mala, pri peči sedeča ženica — Jurčičeva mati. Ko izrečem ime njenega sina, zgrabi me ženica krčevito za roke in svetle solze se jej ulijejo iz — slepih oči... V vsem svojem življenji nesem videl toli ginljivega prizora in — žal mi je bilo, da sem svojim prihodom vzbudil vrli materi otožni spomin na izgubo ljubljene sina!

Ali blaga ženka me je prepričala, da mi ni treba obžalovati svojega obiska: naglo si je otrla

solzé in ljubezniv smehljal razlil se jej je po nežnem, neobičajno belem obličju. Ponudila mi je stol ter kramljala prostodušno z mano. Pravila mi je, da odkar so lani Slovenci proslavili Jurčičevo rojstno hišo, priroma sedaj pa sedaj kak njegov prijatelj ali čestilec sem v doslej neznanu selo, da si ogleda torišče njegovega detinstva. Baš nedavno bil je tu g. dr. Celestin iz Zagreba. Pripovedovala mi je marsikaj iz življenja svojega sina in videl sem, da menda nikdo ni tako razumel čudovitega Jurčičevega bitja, nego ljubeče materino srce. Kakor sem posnel iz njenega govora, poznala je priprosta žena vrednost in nadarjenost sinovo. In o lanskej slavnosti govorila je zavedna mati z nekakim plemenitim ponosom.

„Veste,“ dejala je in se nasmehnila, „naši ljudje tukaj neso nič vedeli, kaj je bil moj sin! Bila sem često v zadregi, kaj bi odgovorila, če me je kdo vprašal po njem! Vidiš Jožek — rekla sem mu večkrat — ljudje me povprašujejo, kakšno službo

imaš; da pišeš časopise — tega jim ne morem povedati! „To ni nikakšen gospod!“ zavrnil bi me kmet, ki ne pozna družega „gospoda“, kakor — župnika na prižnici... No, in ko so lani videli, kako ga čestijo po svetu, rekli so ljudje, da je „moral vender nekaj biti...“

S koliko slastjo je to priznanje blagodušnej materi prošnilo srce, to se jej je razodevalo na radostno razvnetem obrazi še sedaj pri spominu na proslavljenje njenega sina!...

In sočutno materino srce je tudi slutilo in čutilo, česar je pogršal naš Jurčič! Videla je skrbna mati, ko se je upehani sin vračal iz burnega sveta na dom, da nema — prostora, kamor bi položil trudno svojo glavo, in to bridko njegovo usodo slikajo nam Boris Miranove besede:

„Cvetlic veselja nisi bral kraj pota,
Nemiren potnik ti — deseti brat!
Ti nisi tihega iskal si kota,
Kamor ne pride te nemir iskat!

je za shodno, odposlati za dlje časa v inozemstvo osebo, v katero stavi vse zaupanje, da studira pre-ustroj konzularstva. Ta oseba je baron Teschen-berg iz vnanjega urada, ki je prejel ob jednom veliki križ Fran Josipovega reda ter boče v par mesecih nastopil svojo pot.

Iz Zloczova v Galiciji se poroča, da je ondotni deželni poslanec, Poljak Weslowski, kateri je dolgo vrsto let zastopal skupino malih posestnikov, povodom predstojecih volitev v deželni zbor gališki od svoje zopetne kandidature odstopil v prid rusinskemu kandidatu izjavljajoč, da se bode v njegovem volilnem okraji gotovo našel ru-sinsk kandidat, ki bode z jednako vnetostjo kakor on zastopal svoje pooblastnike. Sočasno poroča se „Gazeti Krakowski“, da so tudi v več drugih vzhodno-galiških okrajih poljski poslanci tako prijazni na-sproti rusinskim kandidatom. Rečeni list pri tem omenja, da se ta spravljivost le tedaj ujema z in-teresi dežele, ako rusinski kandidatje dade zadostno jamstvo, da se neso udeleževali nobene ruske pro-pagande, bodisi da je prišla od vlade v Petrogradu ali pa od tamkajšnjih revolucionarnih elementov, ter da se je hoté tudi v bodoče ogibati.

Ban hrvatski povabil je predsedstvo hr-vatske in reške regnikolarne deputacije k udeležitvi obravnav ogrske regnikolarne deputacije, ki se bodo pričele v Pešti z dnem 21. t. m.

Nov civilni proces za Bosno in Her-cegovino potrdil je cesar, kakor poroča bosenski uradni list. Ta postopek se uveljavi z dnem 1. septembra t. l. Ob enem izdal se je za oku-pirane dežele odvetniški red, obstoječ na te-melji imenovanja advokatov. Za sedaj imenovali se bodo za Serajevo štirje odvetniki, za Mostar, Bhač, Travnik, Banjaluko in Dolenjo Tuzlo pa po dva.

Vnanje države.

Veliko pozornost vzbuja v Nemčiji nova naredba justičnega ministra o sodnijskem ase-sorskem izpitu, ki upeljuje to novost, da za-more izprašanega kandidata nadsodnije predsednik odvrčati od višje pravosodne službe, ako dobi iz izpraševalnih aktov ali pa po drugem potu prepri-čanje, da je dotičnik vzlic dostalega izpita nespo-soben in nevreden za višje pravosodje. V tej naredbi, ki se ne da kaj lahko spraviti v soglasje z ustavo, uvideva se prva pribobitev v protizidovskega gibanja, ker daje priliko, židom brez vsakih raz-logov zagraditi pot do sodniške karijere.

Glede vprašanja o irsko-ameriške iz-ročitvi izjavil se je predsednik Arthur, kakor poroča „Newyork Herald“, da akoravno v Dublinu izvršene umore ne pripozna za politične, vendar ne bode do-volil izročitve kakršne koli si bode osebe, ki sta-nuje v Zjedinjenih Državah, ako ne dobi zatrenja, da se ji bo storila pravda pred porotniki, kajti pravosodje samo treh sodnikov nasprotuje po nje-govih mislih duhu angleške in ameriške ustave.

Domače stvari.

— (Dvorni „Quartiermeister“ Branko) prepotoval je vso progo, po katerej se bode cesar o slavnosti vozil. Iz Ljubljane peljal se je čez Kam-nik, Kranj in Lesce v Bled, ter se danes vrne na Dunaj. Cesar bode na Bledu stanoval v hotela gosp. Malnarja. V cesarjevem spremstvu pride 120 osob. V Ljubljani bodo štirje dvorni obedi, v ponedeljek 16. julija pa v Bledu. Za Bled konstituiral je gosp. okrajni glavar Dralka posebni slavnostni odbor.

— (Dež. odbor kranjski) razposlal je vabilo do vseh občin, naj se oglase, ako se hočejo

udeležiti cesarske slavnosti. Prva oglasila se je občina Kapla Vas pri Kamniku, ter izrekla, da pri-dejo moške v narodni obleki.

— (G. arhitekt Vakalović,) ki je bil po-dež. odboru naprošen, da izdeluje vse načrte za slavnost, končal je svoje delo in doposlal dotične risarije o dekoracijah, o vozeh, o cesarskem paviljonu, za zgo-dovinske skupine v gledališči. Vse delo priča o do-brem, finem okusu in kaže, da je res umetelnik.

— (Deželni odbor kranjski) imenoval je mestnega fizika dra. Kovača in okrajnega zdrav-nika dra. Mali-ja v Kranji članoma deželnega zdrav-stvenega sveta.

— (Premeščenje urada.) Zarad po-trebnega popravljanja in olepšanja deželnega dvora v gosposkih ulicah se je deželni odbor s pomočno pisarno in z deželnim računovodstvom za nekaj časa preselil v deželno reduto pred cerkvijo sv. Jakoba.

— (Gosp. D. Nemanic) profesor v Pazinu poslal je akademiji znanosti razpravo: Čakavsko-hrvatske študije. I. Nauk o naglasu.

— (Reguliranje reke Save) se bode, kakor smo čuli, tudi letos v spodnjem delu proti Kresnicam nadaljevalo, za kar se ima kakor vsako leto do 15.000 gold. potrošiti. Isto tako se je že ministerstvo povprašalo o troških za uravnanje Save pri Ježici do Dola, katero bi pa znašalo do 300.000 gld. Želeti bi bilo, da bi visoka vlada opozorila ministerstvo na nujnost tega reguliranja, in da bi potem ono oziroma tudi na to, da se po vseh dru-zih kronovinah za reguliranje voda zdatne svote sta-vijo v proračun, ne pozabilo naše Kranjske. Visoka c. kr. vlada pa bi se konečno še prosila, te stavbe na javni dražbi podjetnikom oddajati, da bode tako mogoče tudi drugim podjetnikom konkurirati, kar do sedaj ni bilo mogoče.

— (Tržaški Sokol) napravi jutri izlet v Skednjo, kjer bo velika veselica pod milim nebom.

— (Avstrijcev na Fracoskem) je 8728; mej temi jih je iz Primorske 398, iz Štajerske 110, iz Koroške in Kranjske 95.

— (Razpisana) je služba učitelja na štiri-razrednej ljudske šoli v Senožečah. Letna plača 500 gld. Prošnje do 13. junija t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 12. maja. „Wiener Zeitung“ po-roča: Cesarjevič Rudolf in Stefaniya prideta danes v Laxenburg kot v poletno bivališče. Ce-sarjevičinja je pri najboljšem zdravju in priča-kuje se v teku meseca avgusta kakor od vla-darske hiše tako tudi od vsega prebivalstva z veseljem zaželjeni rodbinski dogodek.

Rim 11. maja. V zbornici interpeloval je Nicotera zaradi vnanje politike ter vprašal, se li Depretis še drži programa levece. De-pretis zagovarja vnanjo politiko; on da je zvest načelom, za ali proti katerim se morati sno-vati stranke. Nicotera z odgovorom nezado-voljen predlaga nezaupnico. Jutri posvetovanje.

London 11. maja. „Times“ živahno zagovarjajo projekt novega sueškega kanala z opombo, da nema Lesseps nikakega monopola.

Narodno-gospodarske stvari.

Pravila

čebelarskega in sadjerejskega društva za Kranjsko s sedežem na Jesenicah (Gorenjsko, okrajno gla-varstvo Radovljica.)

§. 1. Namen društva.

Društvo namerava čebelarijo, kakor tudi sadje-rejo pospeševati in razširjati.

Tudi skrbi društvo, da spečavajo udje čebele, med, vosek in tudi sadje in sploh čebelarstvo in sadjerejske pridelke po visoki ceni; društvo oskrb-ljuje udom potrebno čebelarstvo in sadjerejsko orodje, semena in mlada drevesca po nizkeji ceni.

§. 2. Sredstva.

Društvo bo skušalo svoj namen doseči s sle-dečimi pripomočki:

1. Z doneski udov, s posebnimi darili in z nenavadnimi dohodki;
2. z izdavanjem društvenega lista;
3. z zjedinjenjem oddaljenih udov v poddruž-nice in s podpiranjem teh poddružnic;
4. s pouki pri glavnih zborih po potovalnem učitelji, v razstavah itd.

§. 3. Dolžnosti in pravice udov.

Društvo obstoji iz

- a) delavnih udov,
- b) častnih udov.

Kakor delavni udje zamorejo društvu pristopi-ti čebelarji in sadjerejci brez razločka, in prija-teљи čebelarstva ali sadjereje. Vsak delavni ud plača pri ustupu 1 gld. a. v. doneska za prvo, in ravno toliko vsako prihodnje leto.

Častni udje zamorejo postati take osebe, ka-tere društvo ali sploh čebelarstvo in sadjerejo pod-pirajo; izvolijo in imenujejo se v glavnem zboru (§. 7.) po nasvetu predsednika.

Vsi udje dobivajo društveni list brezplačno, in imajo pravico glasovati pri glavnih zborih.

§. 4. Ustop in izstop udov.

Pristop k društvu naznani se pismeno ali ustno predsedniku, kateri udu upis pismeno na-znani.

Ud izstopi, ako to predsedniku pred koncem leta pismeno naznani, ako pa tega ne stori, zavezan je plačati donesek za bližnje leto.

§. 5. Predsedništvo.

Predsedništvo društva obstoji iz:

1. predsednika, 1 podpredsednika, 1 tajnika, 1 blagajnika in računovodje in iz
- 4 svetovalcev.

Vsi se volijo pri glavnem zboru in je volitev tri leta veljavna.

§. 6. Opravila predsedništva.

Predsedništvo zgotavlja vse spise in opravila v imenu društva, sklicuje in vodi shode, ter splošno skrbi, da se društvo razširja in utrdi.

Predsedništvo nasvetuje udom kupce čebel, meda in voska in sploh čebelarskih in sadjerejskih pridelkov. §. 1.

Udje predsedništva opravljajo svoje naloge brez-plačno, povrnejo se jim pa iz društvene blagajnice stroški v društvenih zadevah.

§. 7. Glavni zbor.

Glavni zbori morajo biti sklicani najmanj po dvakrat na leto; — to se zgodi sploh v društvenem listu.

Ljubezen žene ni te grela — lica,
Ni gladila otročja ti ročica.“

Da, da! Ljubezen žene ni te grela in nežna otročja ročica ni ti gladila mračnega lica! Kakor nemiren potnik — deseti brat — brez doma in za-vetnega ognjišča živel si sam, brez družice, tez skusil gorje, o katerem toži pesnik:

„Nikdar ne bodem gnezda pletel,
Gojil mladičev nikedar . . .“

Bridkost samskega življenja čutil je tudi Jur-čič sam ter se v poslednjem času pritoževal, da ni — oženjen. Zlasti v boleznih je pogrešal ljubezuive ženske roke in vzdihoval z Jenkom:

„Gorjé, kdor se useda
Za tujo mizo žive dni,
Vsak grizljaj mu preseda,
Požirek vsak mu zagreni . . .“

Globoko me je ganilo obžalovanje Jurčičeve matere, da jej ni bilo možno streči bolnemu sinu. Otožno je vzdihnila: „ . . . in umrl je v najlepših letih!“ ter se uglobila v žale misli . . .

Ko je tako zamišljena sedela, oblili so jej če-stito obličje zlati solnčni žarki, ki so posijali skozi okno v samotno sobo, lesketaje ob zelenej peči. Zunaj na cvetoči hruški pa je gostolel veseli ščin-kovec . . .

„Da! v najlepših letih!“ odjeknilo mi je nehoté iz prs. „Zdaj, ko so se mu razpršile megle mladost-nih zmot in se mu je zbistril prej kalni pogled; zdaj, ko si je bil osnoval toliko smelih načrtov in začel proizvajati mnogo let negovane sanje; zdaj, ko se nam Slovencem jasni doslej mračno obzorje: umreti baš zdaj, kakor Mojzes, zroč z daljave v ob-ljubljeno deželo — to je bridko in tragično!“ —

„Vender,“ pristavil sem tešujoč otožno mater, „Vaš sin je storil dovolj za narod v kratkih letih svojega življenja in njegova požrtvovalnost in vztraj-nost naj bi bila v vzgled vsem onim omahljivcem, ki kriče: „živio narod!“ samo v svoji mladostni navdušenosti, kakor mladi ptiči, dokler so — lačni; kadar pa so v življenji z dobrimi službami nasi-

čeni, pa se ugreznejo — kakor bi rekel prijatelj Spectabilis — v „Nirvano“ lenobe! Če tudi je Vaš sin umrl mlad in z Vodnikom tožeč:

„Ne hčere, ne sina
Po meni ne bo,“

vender si je zaslužil s svojimi deli neminljiv spomin, kakor poje naš pesnik:

„Naj grob pretkè ti gosta trava,
Nad njim naj kamen se zdrobi;
A v vek ne mrakne tvoja slava,
Tvoj duh mej nami v vek živi!“

Ginjena mi poda ljubezniva ženica mehko svojo roko . . .

Sedaj vstopi Jurčičev brat, sedanji gospodar na njegovem domu, krepak mož, in njegova soproga, visokostasna zala žena z dvema čvrstima dečkoma.

Ko se pozdravimo, poslovim se pri vrlih lju-deh ter se odpeljem nazaj proti Šent Vidu.

In ondu na razpotji zavije voznič na levo, jaz pa krenem naprej po belej cesti doli proti iztoku.

Kdor misli v glavnem zboru kaj predlagati, mora to 28 dni pred zborom predsedniku naznaniti, da more to stvar postaviti na dnevni red.

Glavni zbor sklepa v vseh potrebnih društvenih zadevah veljavno, ako je najmenj 12 udov in predsednik ali njegov namestnik pričujoč, ako tega števila udov ni, se mora v 4 tednih drugi glavni zbor razpisati, kateri pa potem zamore veljavno sklepiti pri vsakem številu navzočih udov.

Sklepi potrebujejo večino glasov, pri enakem številu glasov je sklep veljaven, ako predsednik zanj glasuje.

Glavni zbor izvoli si predsedništvo (§. 6), imenuje častne ude (§. 3), pregleda in potrdi letni račun društva; račun za preteklo leto pa mora računovodja predložiti vsaj v drugem glavnem zboru.

§. 8. Vnanji zastop društva.

Predsedništvo zastopa društvo tudi v vseh vnanjih zadevah.

§. 9. Prenaredba pravil.

Ta pravila se morejo le prenarediti, ako 2/3 udov v glavnem zboru zato glasujejo.

Na to namerjeni predlogi morajo se štiri tedne pred glavnim zborom naznaniti predsedništvu.

§. 10. Razsodba v društvenih zadevah.

Pritožbe v društvenih zadevah se razsodijo po društveni razsodbi. — Vsaka stranka voli v ta namen jednega razsodnika iz društvenih udov, ta dva pa volita načelnika, kateri pa, če ni ud društva, mora biti čebelar ali pa sadjerejec.

Ako se razsodnika pri volitvi načelnika ne moreta zjediniti, tedaj ga imenuje predsednik društva.

Ti trije sodniki morajo potem stvar vestno razsoditi in čez njih sklep ni dalje pritožbe.

§. 11. Razpust društva.

Društvo se razpusti, če 2/3 vseh udov v glavnem zboru zato glasujejo.

O premoženju društva sklepa se ob enem, toda v drug namen ko v blagor čebelarstva ali sadjereje se ne sme obrniti, najbolje za šole, čebelarke knjige itd.; tedaj le v občini blagor.

Dunajska borza

dné 12. maja.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78	gld.	70	kr.
Srebrna renta	79	"	05	"
Zlata renta	99	"	20	"
5% marona renta	93	"	20	"
Akcije narodne banke	839	"	—	"
Kreditne akcije	307	"	10	"
London	120	"	05	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	51	"
C. kr. cekini	5	"	66	"
Nemške marke	58	"	55	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	170	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99	"	20	"
Ogrska zlata renta 6%	120	"	25	"
4%	89	"	15	"
" papirna renta 5%	87	"	65	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	113	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	"	25	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102	"	80	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	—	"
Kreditne srečke	100	gld.	170	"
Rudolfove srečke	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	115	"
Tramway-društ. velj.	170	gld. a. v.	217	"

Poslano.

Neizogibljivo! S to besedo začenja se anonsa v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, plešeh, golobradcih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi za sluzila, temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonso in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Učenec

se išče, iz dežele, dovelj krepak, z dobrimi šolskimi spričevali, 14—15 let star, ki dobro slovenski in nemški govori, če mogoče iz drugega realnega razreda, za galanterijsko prodajalnice. — Natančneje se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

P. n. gg. članom „Glasbene Matice“.

VABILO

o bčnemu zboru,

ki bode

dne 28. maja 1883 ob 7. uri zvečer

v čitalničnih prostorih.

PROGRAM:

1. Ogovor predsednikov.
2. Tajnikovo poročilo o X. društvenem letu.
3. Poročilo blaginjskega o društvenem gospodarenju.
4. Volitev 20 odbornikov, katerih mora najmenj biti 12 v Ljubljani in mej njimi se zaznamuje posebej prvosodnik in blaginjski.
5. Posamičnih članov nasveti.

Za odbor:

Franjo Ravnihar,

prvosodnik.

(320—1)

Glasovir,

skoraj čisto nov, proda se iz proste roke. Napravljen je po najnovejšem sistemu in ima 6 3/4 octav. Stal je 230 gld., a nekoliko se v ceni odjenja. — Več se izve iz uljudnosti pri upravnistvu „Slov. Naroda“.

(319—1)

Fotografični posnetki

opravljajo se odslej

ob vsakem vremenu in ob vsakem času dneva.

Za lepe slike se garantuje.

V obilno naročevanje se priporoča

(266—3)

udova Roza Krach,

Gledališke ulice št. 6, v g. Pavšin-a hiši.

Umetne

(234—9)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikauskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckjevega mostu, I. nadstropje.

Vzpomladno čiščenje krvi

s svetovno slavnim pristnim

Pagliano - sirupom.

V steklenicah po 1 gld. 20 kr. dobiva se pristno samo pri

(291—1)

G. Piccoli-ji,

lekarji „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Zdatno znižane cene.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karol Fr. Burghardt, Hamburg,

v žakljih po 4 3/4 kg. netto, poštnine prosto z zavikom vred nemudoma po poštnem povzetju.

5 kg. av. v. gld.

Mocca , pristno arabska, plemenita	"	"	"	6.30
Menado , izvrstnega okusa	"	"	"	5.40
Perl-Ceylon , jako fina in mila	"	"	"	5.40
Melange (zmes), posebno priporočati	"	"	"	5.30
Ceylon Plantation , jako slastna	"	"	"	5.—
Java , zlatorumena, jako fina	"	"	"	4.70
Cuba , modrozelen, briljantna	"	"	"	4.70
Afrik. Mocca , fina in zdatna	"	"	"	3.90
Santos , fina in močna	"	"	"	3.55
Rio , okusna	"	"	"	3.5
Čaj v izvrstnej izbi, 1/2 kile od av. v. gld. 1.—	"	"	"	1.—

(318—1)

do gld. 6.—

Prevažanje ljudij in blaga v

AMERIKO

najbolje in najceneje pri

(238—4)

ARNOLD-u REIF-u, Wien, I., Kolowratring, Pastalozigasse 1.

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih ali osivelih lasch. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri gosp. Edvardu Mahr-u.

Ni sleparija!

(192—7)

Le prava

Popp-ova anatherin-ustna voda

ozdravi krvavljenje dlesna, utrdi razmajane zobe ter prežene vsak slab duh iz ust.

Prav prijetno se čutim dolžnega, da se najiskrenejše zahvalim gospodu c. kr. dvornemu zdravniku dr. J. G. Popp-u, čegar po njem iznajdeno anatherin-ustno vodo sem upotrebljeval pri krvavljenju dlesna, omajanih zobeh ter pogostih rheumatičnih zobobolih, in pa da sem preganjal duh po tobaku, za popolno ozdravljenje ne le občutljive, nego tudi ostudne bolezni ter mu prav rad izjavljam svojo pravično pohvalo.

(778—3)

Dunaj.

Libert Helfer l. r.

fabrikant pohištva, Gumpendorf št. 535.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschtz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Skofjeji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Bümches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Crnomlju: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafu: P. Osaria, lekar.

J. ANDEL-a

novoznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črvice, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-u,

13, „pri črnem psu“, Hussgasse 13, (Dominikanergasse 13, Kettengasse 11.)

v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovcu.

Zaloga na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih.

(309—1)

Počastim se p. n. občinstvu naznaniti, da sem prevzel

gostilno „zur Krone“,

Gradišče št. 7,

in da si bom prizadeval pri nizkih cenah v jedi in pijači vsakemu kar najbolj mogoče postreči.

Tudi priporočam novo popravljeno kegljišče. Prosim za prav obilno obiskovanje; z uljudnim spoštovanjem

(321—1)

Fran Anclin.

Restavracija v Velčah

(Josefsthal).

vabi p. n. občinstvo v prijazno obilno obiskovanje svojih na novo opravljenih dvoran in naprav v parku. Sklebo se bode vsekdar za dobro jed in pijačo ter za dobro postrežbo. — Ob enem se naznanja, da se bode od 13. t. m. naprej vsak dan dvakrat vozil omnibus iz Velč v Ljubljano ter nazaj (stališče cesar Josipov trg). Odhod iz Ljubljane: dopoldne ob 9 1/2, ter popoldne ob 2 1/2; voznina v Velče 30 kr.; tja in nazaj v Ljubljano 50 kr.

Z odličnim spoštovanjem

J. Streit, restavratör.

(324)

JOSIP PUŠ,

civilni in vojaški krojač, na Bregu št. 14,

jemlje si čast p. n. občinstvu naznaniti, da je od danes naprej na svoj račun prevzel kupčijo ter prosi, najljubše zahvaljuje se za dosedanje zaupanje, da se ono ohrani tudi novi firmi njegovi. Zatrjuje bogato zalogo najnovejšega blaga ter ceneno, kakor tudi točno in pošteno postrežbo, priporoča se povodom predstoječega cesarjevega prihoda posebno visoko častitemu uradništvu

za napravo državnih uniform

v elegantnih in ob enem najcenejših izdelkih. (317)

Naznanilo.

Zaloga blagajnic

prve c. kr. priv. tovarne nezgorljivih in neulomljivih blagajnic firme

FRAN WERTHEIM & Co. na Dunaji,

kakor znano najboljši fabrikat na svetu, se nahaja pri

Fran Detter-ji v Ljubljani.

1000 zlatov nagrade

ponuja tovarna vsakemu, kdor zamore brez originalnih ključev odpreti te kase, ki imajo ameriške patentirane ključavnice.

Stare blagajnice zamenjajo se, kolikor možno drago zaračunjeno, z novimi. (304—2)

Do 1. junija in od 1. septembra stanovništvo znižano za 25%.

Krapinske Toplice

na Hrvaškem (poštna in telegrafska postaja).

Te toplice so od postaje **Zaprešić** južne železnične proge Zidani Most-Sisek oddaljene 3 ure in od postaje južne proge **Poljičane** 4¹/₂ ure. **Akratotherme** teh toplic, dosega 30° do 35° R., so neprekinjene v svoji izredni zdravilnosti pri protinu, trganji v udih in členkih ter njega naslednjih, isohiadi, neuralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, mrtvudi, patoloških procesih ženskih seksualnih organov itd. Toplice so odprte od 1. aprila do konca oktobra ter imajo po najnovejših zdravstvenih principih urejene velike vodnjake, posebne banje iz marmorja, douche-kopeli, caldarije (pottivnice), massage, lekarno itd.; stanovanja, restavracije, obednice, kavarne in biljardnice, cursalon, godba, park, biblioteka itd. obetajo vse moderne ugodnosti v polni meri. Od 1. maja naprej vozijo se med Toplicami in železnično postajo **Poljičane** omnibusi z neomejenim številom oseb po prihodu dunajskega vlaka ob 9¹/₂. zjutraj za vožnjo ceno 3 gld. za osebo. K vsakemu drugemu vlaku stoji na razpolaganje priložni vozovi. Od 1. junija ponujajo se bodo tudi na postaji **Zaprešić** ob vsakem došlem vlaku vozovi do Krapinskih Toplic. — Na vprašanja odgovarjajo in dajeta zahtevana pojasnila o teh toplicah vodstvo toplic in njihov zdravnik, sanitetni svet **dr. Edgar vit. Aigner** in pa gospod **J. Badl** na **Dunaji**, Neubau, Schottenhofgasse št. 3. — Brošurice o toplicah dobé se po vseh knjigarnah, prospekti pa pri vodstvu.

Krapinske-Toplice v aprilu 1883.

(242—2)

Bergerjevo medicinično milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo milo iz smole** ima 40% koncent. smole iz lesa ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se odločno **Bergerjevo milo iz smole** in paziti se paži na znano varstveno marko.

Pri trdovratnih poltnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo **Bergerjevo milo iz smole in žvepla**, ker so inozemska ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejšje milo iz smole za odstranjenje vseh

nečistosti na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepreprečno kosmetično milo za umivanje in kopanje pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerin-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši.

(44—9)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar

G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Wario. V Kranju K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečny.

J. J. Naglas v Ljubljani

na Turjaškem trgu št. 7

se priporoča v izdelovanje vseh

dekoracij po oknih in hišnih pročeljih,

ki bodo potrebna ob navzočnosti Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, kakor tudi za pripravo zastav vseh velikostij, grbov, lampijenov itd. po najnižjih cenah.

Da se zamore jamčiti za pravočasno prireditve, prosi se, da se naročila izvedo vsaj do 15. junija. (289—4)

C. in kr.
najvišje
priznanje.

Kopališče Gleichenberg

na Štajerskem.

Zlata
kolajna
Pariz 1878.

Jedno uro vožnje od postaje **Feldbach** ogerske zapadne železnice.

Začetek sezijske s 1. majem.

(222—2)

Mineralne vode iz **Gleichenberga** in **Johannisbrunn-a** in pa vreleči izrodki dobivajo se po vseh trgovinah z mineralnimi vodami, kakor tudi pri vodstvu **Gleichenberške** kopeli, kamor naj se tudi pošiljajo vprašanja in naročila stanovanj in voz.

Dovoljujemo si naznaniti, da bode po nas zastopana

c. kr. priv.

Assicurazioni Generali v Trstu,

ustanovljena 1. 1831.

z zagotovitvijo zakladom okroglih devet in dvajset milijonov goldinarjev av. velj.,

tudi letos na **Kranjskem** vzprejemala

zavarovanja proti toči.

Da se doseže mnogobrojna in občna udeležitev, nastavile so se premije kar možno nizko in so sigurno brez vsake doplačilne dolžnosti. Ponudbe za zastopstva z visokimi provizijami vzprejema ter daje vsa keršna pojasnila

Glavno zastopstvo za **Kranjsko** c. kr. priv. **Assicurazioni Generali**

V. SEUNIG,

v **Gradišči št. 4.**

(302—3)

Dosežena ozdravljenja

jetične bolezni, občne slabosti, slabega prebavljenja in teka, kašlja, bolezni v grlu, želodci, prsih in pljučah z **Ivan Hoff-**ovimi sladnimi preparati, z jedino pravim **Ivan Hoff-**ovim sladnim zdravstvenim pivom, sladno zdravilno čokolado in sladnimi bonboni, kateri preparati so dobili že 58 odlikovanj; jedino pravi in zdravilni le, če so v modrem papirji in če imajo na znamki izumiteljevo sliko.

C. kr. dvornemu založniku glavnih suverénov Evropskih, gospodu **Ivanu Hoff-u**, kr. komisijskemu svetovalcu, posestniku zlatega križca za zasluge s krono, vitez visokih pruskih in nemških redov, na **Dunaji**; tovarna: **Grabenhof, Bräunerstrasse 2, comptoir in fabriška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8.**

Vaše blagorodje!

Berlin, 31. oktobra 1882.

Ko se najiskrenejše zahvalujem izumitelju **Iv. Hoff-**ovih sladnih izlečkov, evropsko slavnemu dvornemu založniku mnogih vladarjev, g. **Iv. Hoff-u** v Berlinu, storim to zato, ker mi je z njegovo srečno iznajdbo sladnega zdravilnega piva rešil življenje. Jedno leto je že temu, da sem občutil v prsih neko težo, ki me je hotela končati. Vedno opasneje mi je bilo. Ko se je moj zdravnik vsestransko trudil olajšati mi trpljenje, svetoval mi je slednjič, da naj opustim vsa doslej uporabljana zdravila in da naj poskusim s sladnim izlečkom **Iv. Hoff-**ovim. Prav z upadlim upanjem pričel sem z navetovanimi zdravili.

Pa jedva je preteklo mesec dni, ko je bil že moj život kar izpremenjen; novo življenje mi je vzhajalo, občutil sem nepopisljivo olajšanje, kakor nikdar prej svojo dolgotrajno boleznijo. Naravno, da sem nastavljal zdravilo. — Hvala Bogu, sedaj sem zdrav! Poleg svojemu zdravniku zahvaljujem se le **Iv. Hoff-u** za svoje zdravje. Naj bi še dolgo dolgo časa deloval v prid trpečemu človeštvu!

W. Ziegenbein, zasebnik, Unter den Linden 78.

Cene pravemu **Iv. Hoff-**ovemu sladnemu zdravilnemu pivu: 13 steklenicam 6:06 gld., 28 steklenicam 12:68 gld., 58 steklenicam 25:48 gld. — Od 13 steklenic višje prosi dovoz v hišo. Pošljano izven **Dunaja**: 13 steklenic 7:26 gld., 28 steklenic 14:60 gld., 58 steklenic 29:10 gld.; 1/4 kile sladne čokolade I. 2:40 gld., II. 1:60 gld., III. 1 gld. (Pri višjih množinah rabat.) — Sladnih bonbonov zavitek 60 kr. (tudi 1/2 in 1/4 zavitka). Izpod 2 gld. se ničesa ne razpošilja.

Glavne zaloge v Ljubljani: P. Lassnik, trgovec; v Celji: J. Kupferschmied; v Mariboru: F. P. Hollasek; v Gorici: G. Christofolletti; v Reki: N. Pavačić; v Puči: J. Kasimir, V. Selinschegg; v Trzinu: F. Reitharek in pa po vseh večjih lekarnah po deželi. (26—17)

Krisper & Urbanc

priporočata povodom

šeststoletnice kranjske dežele in navzočnosti Nj. Veličanstva
svojo bogato zalogo vsakovrstnega

blaga za zastave in dekoracije

v vseh barvah po najnižji ceni.

Tudi preskrbita kar hitro mogoče prireditve zastav. (322—1)

H. HAUPTMANN,

v Ljubljani, v semeniškem poslopju.

Fabrikacija

(281—3)

različnih barv za hiše, oljnatih barv, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.

Važno za gostilničarje!

Podpisani naznanja, da ima v zalogi

ledenice (Eiskasten)

vsake velikosti, v katerih se dajo dobro hraniti jedila in pijače. (170—8)

Jan. Podkrajšek v Ljubljani.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

marcno pivo

v zabojih po 25 in 50 steklenic

se dobiva iz

(83—14)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

ADOLF EBERL,

stavbeni in pohištveni barvar. Izdelo-
valec slikanih napisov. Lakirnik.

Lastna fabrikacija

oljnatih barv, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.

Ljubljana,

(113—12)

Marijin trg, tik frančiškanskega mostu.

Cenilniki se pošiljajo na vse strani, kdor jih želi.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokon-
danje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 stekle-
nica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživiljajoče in na-
pravi zobe blesteče bele, à 30 kr.

! Najnovejšo spričalo. !

Vaše blagorodje!

Mnogo let vporabljam Vašo salicilno ustno
vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim
uspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje.
Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

(89—10)

Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno pri roki v
zalogi in jih razpošilja proti poštenu povzetju

lekarna „pri samorogu“,

v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

Za poletje

priporočata udano podpisani svojo bogato zalogo

solnčnikov za gospe in gospode

v izredno lepej in različnej izbiri, priprosto in najelegantnejše upravljene. —
Potem

dežnike

v bogatej izbiri, vsake velikosti, barve in snovi, kakor: bombaž, Alpaca,
Cloth, pol svila, svila, double-face-svila, gladke in z notranjim robom, gumi
itd. z elegantnimi palicami po najnižji ceni.

Posebno se priporočajo dežniki in pa solnčniki za gospode s
praktičnim, tako naglo priljubljenim

patent-paragon-avtomat-stojalom.

Nouveautés v dežnikih: samootporni, samozaporni, v kovčegu shran-
ljivi, s palico od titanija ali pa z zlatim stojalom so v lepej množini na izbor.
Dežniki se kaj naglo na novo prevlačijo in popravljajo ter naročila z
dežele, tudi na posamezne dežnike, izvršujejo se točno po volji naročnika s
poštnim povzetjem.

Prekupcem stoji na razpolaganje obširni cenilniki brezplačno.

L. MIKUSCH,

fabrikant dežnikov in solnčnikov,

v Ljubljani, Mestni trg št. 15

(252—4)

Radenska slatina (štajerski Vichy).

Ta slatina je mej mnogimi kislimi vodami neoporekljivo jedna najvažnejših, znabiti celo
najboljša iz vseh. Nema samo jako mnogo ogljenčeve kisline v sebi (ter je zaradi svojega pri-
jetnega kiselkastega okusa priljubljena in mnogo zahtevana luxus pijača), nego se nahajajo v
njej tudi najizvrstnejše snovi slatinske, posebno alkalije, v veliko večji meri, kakor pa se
dobé pri večini drugih mineralnih vod.

Z ozirom na obilnost njenih stalnih in izhlapljivih osnovnih del mere se jej samo Bilin
staviti v spored, pa tudi ta „kralj vseh natronovih kislic“ ne dosega njene mineralne vsebine.
Zbog svojega lithiona je ta slatina celo specialiteta, ali drugače rečeno: mineralni vrecel,
kateremu ni para. Izredno je uspešnosti pri boleznih v mehurju, kamnu, Brightijevem spridenji obistij, pri
želodnem in črevesnem kataru, zlatenici, zagnjetenem drobu, naduhi, sušici, pri otečenih bezgalkah, krofu,
trganji in protinu.

Ker je ogljenčeva kislina njena glavna snov in topilo ostalih, priporočata se tudi kot hladilni pitek s
svojim prijetno kiselkastim okusom in obilnimi penami in z lastnostjo, da obdrži svoje pline, tako da
ima, če prav se razpošilja v steklenicah, se pretresa in dolgo časa brani, več teh izhlapljivih snovi v sebi,
ko druge mineralne vode. Celo otroci jo radi pijejo, bodisi samo ali pa z mlekom primešano. Z vinom ali pa
s citronovim sokom in sladkorom pomešana daje zelo prijetno, jako penečo se pijačo, katerej pravijo
„mineralni šampanjec“.

Radenska slatina ostane celo na dolgem potovanju po morji in po večletnej shrambi popolnem dobra
in pitna.

Glavna zaloga za vso Kranjsko

je pri

Ferdinandu Plautz-u,

(263—2)

trgovcu v Ljubljani na Starem trgu.

Nadalje imajo še zaloge: V Rudolfovem Adolf Pauser, v Ribnici Ivan Lušin, v Žužemperku Dom.
Dereani, v Litiji Ivan Wakonigg, na Vrhniki G. Golob & C., v Pestojini J. Lavrenčič, v Skofljici
loki Iv. N. Plautz sen., v Zagorji Jos. Milač, v Vipavi A. Ditrich, na Glinah pri Ljubljani J. Travn,
v Kamniku E. Zangger.

Šivalni stroji.

Zastopstvo

originalnih Howe-, Singer- in Wheeler & Wilson-ovih šivalnih strojev

za vse Kranjsko je jedine le pri udano podpisanem. — Razen teh pristnih
strojev ima na prodaj tudi jako fine nemške fabrikate (specialtete) in jih oddaja
vzlic novoupejani visokej carini za sedaj še po jako nizkih cenah; torej se priporočata
najtopleje za zelo mnogobrojna naročila. Pri gotovem plačilu primeren rabat.

Stari in ne več ugajajoči stroji jemlje se v zameno in račun. — Stroji se
tudi najhitreje, najboljše in najceneje očistajo in strokovnjaški popravljajo.

Mašinska svila, sukanec, olje, posamezni deli itd. itd.

boljše in cenejše kakor povsod drugod.

Z vsem spoštovanjem

Fran Detter,

v Ljubljani, Glavni trg št. 168.

(303—2)